

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عرض کردیم قرآن مجید با ذکر مخاطبات و مطالبی جامعه اسلامی را یک ملت قدرتمند و عزتمند و با عظمت معرفی کرده و چنین جامعه ای مورد نظر پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله نیز بوده اما درعین حال بعد از رحلت پیغمبر جامعه اسلامی دچار افول و ضعف و انحطاط شد و زیر سلطه مستکبران قرار گرفت و در نتیجه آن جامعه ای که قرآن مجسم و معرفی کرده بود و مد نظر پیغمبر نیز بود بوجود نیامد و بختمان در این بود که موانع جریاناتی که باعث عدم عملی شدن اهداف عالی قرآنی و نبوی شد چه بوده؟.

عرض کردیم یکی از موانع انحراف در مسئله حکومت بوده به این معنی که پیغمبر حضرت امیر علیه السلام را به عنوان جانشین و حاکم بعد از خودش معرفی کرده بود اما انحراف از این امتداد بوجود آمد و در نتیجه آثار بسیار وخیم و بدی برای جامعه اسلامی پدیدار شد از جمله بوجود آمدن حکام ظالم و ستمگری که زیر سیطره استکبار قرار گرفتند و همچنین بوجود آمدن اختلافات گوناگون در میان مسلمانان و معلوم است که هرکجا اختلاف باشد ضعف و افول وجود خواهد داشت.

یکی از دلائل شدت انحراف و عدم عملی شدن آموزه های اسلامی بعد از پیغمبر حوادث و شواهد تاریخی معتبر می باشد که امروز به چند مورد از آنها اشاره می کنیم، از جمله ی این شواهد تاریخی همان جریان کربلاء و عاشورا است که بسیار مهم می باشد زیرا هنگام وقوع زمان زیادی از رحلت پیغمبر نگذشته بوده اما مردم نسبت به حضرت بی تفاوت بودند و ایشان را

یاری نکردند تا اینکه بالاخره در کربلاء با آن وضعیت به شهادت رسیدند، خب ما باید ببینیم بعد از پیغمبر خدا چه شد و چه انحرافات و جریاناتی بوجود آمد که چنین حوادثی بوقوع پیوست.

کتابی به نام "مقاتل الطالبیین" داریم که در آن سرگذشت طالبیین یعنی سادات و علویین که در زمان های مختلف در مقابل بنی امیه و بنی عباس قیام کرده اند بیان شده است و قیام های آنها نوعاً مورد تأیید ائمه علیهم السلام بوده مثل قیام زید بن علی بن الحسین علیهما السلام که مورد صحنه امام صادق علیه السلام بوده و مثل قیام شهداء فح و امثال ذلک که تمام این قیام ها دلیل بر آن است که انحرافات شدیدی بعد از پیغمبر خدا در میان مسلمانان بوجود آمده.

آیت الله طباطبائی اعلی الله مقامه کتابی بنام "شیعه در اسلام" دارد که در بخشی از آن می فرماید خلفاء جور خودشان را در ردیف پیغمبر بلکه بالاتر از ایشان معرفی می کردند و بعد نمونه های فراوانی در این مورد ذکر کرده است، البته ما بعداً خواهیم گفت که علت سوم بوجود آمدن انحرافات و ضعف جامعه اسلامی سستی خود مردم می باشد و ائمه علیهم السلام نیز همیشه اول مردم را مخاطب قرار داده اند.

مسئله دیگری که بوجود آمده مسئله بدل سازی می باشد که بسیار مهم است و در همه زمان ها وجود دارد، معلوم است که اسلام مفسر و محدث و قاضی و فقیه و مفتی لازم دارد و خلفاء جوری که روی کار آمدند و خلافت و حکومت ائمه علیهم السلام را غصب کردند برای خودشان قاضی های درباری مثل شریح قاضی ها و محدثین درباری مثل ابو هریره ها ساختند خلاصه با زیرکی بدل سازی کردند و مردم را فریب دادند و در کتاب عقاب الاعمال صدوق نیز در خبری نقل شده که پیغمبر صلی الله علیه و آله نیز

فرمودند در آینده فقهای خواهند آمد که شر خلق الله خواهند بود و فتنه هائی از آنها بوجود خواهد آمد و به سوی آنها بازخواهد گشت البته اگر مردم بیدار و بصیر باشند متوجه چنین بدل سازی هائی خواهند شد اما در غیر اینصورت فریب خواهند خورد بنابراین مسئله بدل سازی بسیار مهم می باشد.

کتابی داریم بنام عیون اخبار الرضا علیه السلام که یکی از کتابهای بسیار مهم شیخ صدوق می باشد، شیخ در زمان آل بویه می زیسته و چون آل بویه شیعه بودند آزادی های فراوانی برای شیعه و علماء شیعه بوجود آمد که در نتیجه موجب رشد شیعه شد، صاحب بن عباد نیز از وزراء آل بویه بوده که یک وزیر شیعه شجاع و شاعر و فقیه بوده و تنها وزیری است که قبرش در اصفهان زیارتگاه است، در اول کتاب عیون اخبار الرضا علیه السلام نوشته شده که صاحب بن عباد دو قصیده برای شیخ صدوق می فرستد و می گوید شنیده ام که شما می خواهید به زیارت امام رضا علیه السلام بروید ولی من توفیق زیارت حضرت را ندارم لذا این دو قصیده را در مدح امام رضا علیه السلام سرودم و برای شما فرستادم، شیخ صدوق نیز به احترام صاحب بن عباد کتاب عیون اخبار الرضا علیه السلام را نوشتند و برای او فرستادند تا اینکه در کتابخانه ایشان باشد، مطالب زیادی در این کتاب ذکر شده من جمله لوح جابر بن عبدالله انصاری که در واقع مخصوص حضرت فاطمه زهراء سلام الله علیها بوده و اسامی ائمه در آن ذکر شده بوده و جابر خدمت حضرت فاطمه زهراء سلام الله علیها رسیده و آن لوح را دیده و از حضرت خواسته تا لوح را به او بدهد اما حضرت فرموده نمی توانم این را به کسی بدهم ولی می توانی آن را استنساخ کنی و جابر چنین کرد و نقل شده که بعدا امام باقر علیه السلام فرمودند پدرم به من گفت لوح

فاطمه زهراء سلام الله علیها پیش من است و من می خواهم با لوح جابر تطبیق بدهم برو و یا جابر را بیاور یا ما نزد او برویم و بعد جابر فرمود من خدمت ایشان می رسم جابر آمد و لوحین را با هم تطبیق کردند و دیدند که دقیقا مثل هم است و حتی یک کلمه ای کم و زیاد ندارد، خلاصه اینکه عیون اخبار الرضا علیه السلام کتاب بسیار عالی و خوبی می باشد و حالا بنده این را می خواستم عرض کنم که در کتاب عیون اخبار الرضا علیه السلام جلد اول صفحه ۱۰۸ و در "باب ذکر من قتله الرشید" یعنی باب ذکر افرادی که هارون الرشید از اولاد و اصحاب پیغمبر و اهل بیت علیهم السلام کشته است، در این باب ذکر شده هارون الرشید در یک شب ۷۵ نفر از سادات و علماء را کشته بوده.

بالاخره بحث در این است که حوادث تاریخی که در کتب ذکر شده شاهد خوبی برای ما هستند تا ببینیم چطور شد جامعه اسلامی بعد از پیغمبر صلی الله علیه و آله از آن اهداف عالی قرآنی و اسلامی و نبوی که ترسیم شده بود منحرف شدند و دچار ضعف و انحطاط شدند.

بقیه بحث بماند برای فردا إن شاء الله تعالی ...

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین